

Projekt Pojd'te do školky!

Projekt Pojd'te do školky!

datum zahájení: 1. 7. 2013
datum ukončení: 30. 06. 2015

Realizace ve všech krajích ČR mimo Prahy ve spolupráci 9 neziskových organizací za podpory Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Partnerství

Člověk v tísní, o.p.s. (8 regionálních poboček)

IQ Roma servis

Cheiron T, o.p.s.

Diecézní charita Brno, pobočka Jihlava

Tady a teď, o.p.s.

Sdružení sociálních asistentů Ostrava

Diakonie ČCE Vsetín

Občanské sdružení Salinger

Amalthea, o.s

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cíl

Cíl: Iniciovat změnu stávající praxe v předškolním vzdělávání dětí ohrožených školním neúspěchem

Oblasti práce:

Přímá podpora dětí v předškolních klubech

Vzdělávání pedagogů MŠ a pracovníků v předškolním vzdělávání

Podpora lokálních systémových změn v oblasti včasné péče

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílové skupiny

600 dětí v předškolním věku v 18 předškolních klubech
a přes 450 jejich rodičů

2600 pedagogů MŠ a pracovníků v předškolním vzdělávání

600 zástupců veřejné správy v 16 městech:

Bílina, Chomutov, Tábor, Sokolov, Liberec, Vsetín, Brno, Jihlava,
Ústí nad Labem, Plzeň, Rokycany, Frýdek – Místek, Olomouc,
Chrudim, Hradec Králové, Kladno

Výstupy

System akreditovaných vzdělávacích kurzů pro pedagogy MŠ

16 návrhů lokálních koncepcí předškolního vzdělávání
Soubor doporučení pro tvorbu lokálních koncepcí
předškolního vzdělávání

Metodika práce s dětmi v předškolních klubech „Průvodce
nízkoprahovými předškolními kluby“

Časopis Zvoní – témata inkluzivního vzdělávání

Podmínky pro podporu dětí

Stěžejní role zřizovatele

Aktivní participace pedagogů MŠ

Podpora zapojení rodičů dětí ve spolupráci s NNO a dalšími institucemi

=

Provázání pedagogické a sociální intervence

Nízkoprahové předškolní kluby Spolupráce s rodinami

Sít' 18 nízkoprahových předškolních klubů

Páteřní aktivita projektu, sociálně pedagogická služba

Počet zapojených dětí a rodičů do 31.3. 2015:

600 podpořených dětí

463 podpořených rodičů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Východiska

Sociálně znevýhodněné děti nejsou dobře připraveny na vstup do ZŠ, nejpotřebnější děti ve školkách nepotkáváme.

Rodičům i dětem chybí kompetence zvládnout nároky běžných MŠ a ZŠ.

Nezastupitelná a nenahraditelná role vzdělávání a působení na dítě v předškolním věku.

Diskriminace, stigmatizace dětí i rodičů, obavy na straně rodin i běžných vzdělávacích institucí.

Vzdělávat pouze dítě nestačí – bez zapojení celé rodiny se dlouhodobě dosáhne jen omezených výsledků.

Podpora učitelek v běžných MŠ není dostatečná a zároveň chybí zkušenosti se vzděláváním sociálně znevýhodněných dětí.

Spolupráce s rodinou

Proč?

Bez spolupráce s rodinou, snahy o změnu v rodinném prostředí, práce s motivací rodičů a zvyšování jejich kompetencí, dosáhneme jen omezených výsledků v oblasti zvyšování úspěšnosti dítěte v hlavním vzdělávacím proudu.

Přímé ovlivnění prostředí, ve kterém děti vyrůstají.

Pokud rodina nefunguje podpůrně, dítě ve škole často selhává.

Rodiče se učí nové věci, získávají informace a dovednosti, které budou potřebovat při podpoře dítěte na ZŠ.

Cíle

Hlavním cílem je podpořit rodinu, aby ta mohla v mezích svých možností co nejlépe podpořit předškolní dítě.

Předškolní klub je pouze přestupní stanicí.

Změna životních strategií a postojů rodičů ve vztahu ke vzdělávání a podpoře ve vzdělávání dětí.

Snižování stigmatizace rodičů a jejich dětí.

Proměny potřeb ve vzdělávání

ČR patří mezi země s velmi vysokou závislostí vzdělávacích výsledků na socioekonomickém zázemí rodin a k zemím s nadprůměrným rozdílem mezi dobrými a slabými žáky

V českém vzdělávacím systému absentují mechanismy zmírňující tyto rozdíly u žáků s horším sociálně-ekonomickým zázemím, existuje dvakrát vyšší pravděpodobnost, že si povedou hůře než ostatní - osobní nebo sociální okolnosti představují zásadní překážky ve vzdělávání

Proměny potřeb ve vzdělávání

Dlouhodobě nejohroženější skupinou jsou děti z rodin, kde se kombinují rizikové faktory

(příjmová chudoba, materiální nedostatek, nezaměstnanost, projevy rizikového chování, kriminality apod.)

V ČR roste počet tzv. sociálně vyloučených lokalit

2006: 330

2012: 400

2015: 606 plus 700 ubytoven (GAC, 2015)

Předškolní vzdělávání navštěvuje jen 32% dětí ze sociálně vyloučeného prostředí, z toho více než 50% pouze ve věku 5 – 6 let (5% pravděpodobně výrazněji segregované formy předškolní přípravy).

Ukazuje se, že absolvování MŠ výrazně zvyšuje šance dětí uspět v dalším studiu.

Proměny potřeb ve vzdělávání

Vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků je silně etnizováno (biologizace kultury), školy se brání inkluzivním opatření ve snaze minimalizovat podíl žáků se SVP (hrozba čistě etnických škol)

Klíč ke změně je spatřován ve faktorech mimo školu - sankce a tlak na rodiny prostřednictvím sociálního či jiného systému, posílení předškolní přípravy, zvýšení počtu asistentů, mimoškolním programem apod.

Výjimečně jsou formulovány úvahy o změnách uvnitř školy samotné.

Proměny potřeb ve vzdělávání

Deficity v oblasti funkcí či dovedností důležitých pro úspěšné zahájení institucionalizovaného vzdělávání

Deficity v oblasti užívání jazyka

Deficity v dalších funkcích či kompetencích, zejména:

- *Paměť*
- *Jemná motorika*
- *Zraková a sluchová diferenciacce*
- *Fonematický sluch*
- *Koordinace oko – ruka*

Deficity v oblasti sociálních dovedností a návyků

Důsledky vyplývající z nekvalitního či nedostatečného stravování, bydlení, rizikové jevy, častá nemocnost apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Proměny potřeb ve vzdělávání

Předškolní příprava by měla být delší než 10 měsíců, jinak nelze očekávat velký efekt

Provázat pedagogické a sociální intervence (práce s celou rodinou)

Reálnou změnu v oblasti práce s neúspěšnými žáky může přinést jen mnohem komplexnější změna

Propojení vzdělávacího systému s včasnou a ranou péčí, posun v pohledu na práci se žáky ohroženými školním neúspěchem

Proměny potřeb ve vzdělávání

Příprava pedagogických pracovníků MŠ na výraznější diferenciaci učení

Vědomá práce na odstranění pedagogických stereotypů

Nutné zpřístupnit ve větší míře specifické informace o možnostech kompenzace deficitů v oblasti rozvoje dítěte

Podpořit MŠ v komunikaci s rodiči – řešení náročnějších pedagogických situací

Nedostatek kurzů DVPP pro pedagogy MŠ, které cílí na práci s dětmi z prostředí sociálního vyloučení

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Analýza vzdělávacích potřeb (dotazníkové šetření v rámci všech krajů)

charakteristika vzdělávacích potřeb pedagogů
vnímání sociálního znevýhodnění a SZ dětí pedagogy
přípravenost/nepřípravenost MŠ na heterogenitu (sociální, jazykovou, kulturní..)

Zkušenosti s prací z předškolních klubů

Konzultace s odborníky (lektoři, pedagogové VŠ..)

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Realizace kurzů leden 2014 až červen 2015
akreditace MŠMT, účast zdarma

komplex 5 vzdělávacích akreditovaných kurzů

kurz k metodě Grunlaget

seminář k metodě KIKUS pro podporu dětí z jazykově odlišného prostředí

blended learningový kurz s tématy inkluzivního vzdělávání „Není školka jako školka!“

projekce dokumentárních filmů Berg Fidel a Jak měníme školu

odborná konference k tématu předškolního vzdělávání

intervizní setkání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Rozvoj prosociálních dovedností u dětí v prostředí MŠ

jak aktivně zapojit všechny děti v kolektivu
alternativní formy práce s dětmi (individuální i skupinová práce)
skupinová dynamika – krizové momenty a jak je překlenout
nástroje pro práci s dětmi se SVP

Podpora čtenářských dovedností v MŠ – specifika práce s dětmi z čtenářsky nepodnětného prostředí

rozvoj předčtenářských dovedností (vizualizace, shrnování, předvídání) u dětí - nečtenářů

podpora „pro – čtenářského“ prostředí ve školce

třífázový model učení E – U – R

rozvoj postojů a kritického myšlení u dětí

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Konceptuální učení – příprava dětí se SVP na vstup do školy

alternativní metody učení

metoda Grunnlaget (podpora porozumění základním pojmům a kategoriím
→ efektivnější výuka)

znalosti i praktické dovednosti pro práci s dětmi se SVP

Možnosti MŠ pro podporu dětí z jazykově odlišného prostředí

jazyková práce s dětmi předškolního věku

čeština jako komunikační nástroj a vyučovací jazyk

využití metodologie KIKUS

práce s modelovými lekcemi

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Rodiče spojenci mateřské školy – respektující komunikace s rodiči

Očekávání a obavy pedagoga v komunikaci s rodiči

Principy efektivní komunikace a rozvoj strategií partnerské komunikace s rodiči

Práce s emoční inteligencí

Vzdělávání pedagogů mateřských škol

Podpoření pedagogové k 15.5.2015:

2572 účastníků v rámci 160 vzdělávacích akcí